

пентрѣ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 23.

Luni, 4. Junie.

1845.

Документе веки.

51. Къ mila лѣи Dŕmnezeŕ Noi Grigorie Gika воевод Dŕmn църѣи Молдовеи.

Фачем шире тѣтрор кѣи се каде а ши пентрѣ рѣндѣл шкоалелор де дѣвѣдѣтѣра кърцеи, де време къ дѣи цара ачѣаста din пентрѣтареа де грѣжъ а Domnilor, пѣовѣчѣндѣсе маи dinainte време а се цѣinea школѣи де дѣвѣдѣтѣрѣ, ера мѣлтѣ простѣе, къ ши чеи пѣтерничи че къ пѣтереа лор цѣinea даскалѣи пентрѣ копѣи лор дѣнкъ къ дѣвѣдѣтѣра че десевѣршит пѣ се прикопѣиа, рѣмѣнд чеи маи мѣлѣи тот пѣдѣвѣдѣцѣи, ѣар простѣеа къ тотѣл се аѣла липѣитѣ де подоава дѣвѣдѣтѣреи. Ши фѣинд къ шкоалеле сѣнт ка о фѣнтѣпъ din каре се адапъ овѣцескѣл пород, къ дѣдѣстѣлареа дѣвѣдѣтѣреи ши а дѣделѣпѣиѣнеи, каре дѣвѣдѣтѣрѣ фаче пре тот отѣл а кѣпоаѣе Dŕmnezeirea, а причѣе леѣеа чеа православнокѣ, а прокопѣи пре оаменѣи къ дѣфрѣмѣседареа ворѣеи ши практика кѣвинтелор, а дѣвредѣничи а се фаче преоѣи искѣсѣидѣи ши даскалѣи дѣвѣдѣцѣи, дела каре кѣрѣе мѣлт фолос аѣтѣт вѣсерѣческ кѣт ши политѣческѣ. Кѣ пѣтереа дѣвѣдѣтѣреи ши сѣинѣидѣи пѣринѣидѣи аѣ вѣрѣит ѣересѣрѣле ши аѣ лѣминат сѣнѣпта вѣсерѣика дѣподовѣндѣо къ мѣлѣе капоаѣе де кѣпѣтѣри ши лѣзде, ши

пре тоѣи не дѣдеамѣш ши не дѣваѣѣ а не сѣли къ дѣвѣдѣтѣра. Ачѣаста dar рѣвинд ши domnia me, каре дѣпѣ чеа dŕmnezeiascѣ пропѣе аѣ рѣндѣит а не се да стѣpenia domniei ачѣестѣи църѣи, дѣдатѣ аѣпѣчеа дѣи domnia дѣпѣи аѣ черчетат ши пентрѣ ашезѣмѣнтѣл шкоалелор ши дѣпѣи аѣ постѣфѣкт ачѣест ашезѣмѣнт, рѣндѣинд ши ашѣзѣнд сѣ фѣе патрѣ шкоале къ патрѣ даскалѣи, зѣна сѣинеаскѣ, ши алѣа грѣчѣеаскѣ, ши алѣа словѣнеаскѣ, ши алѣа ромѣнеаскѣ; ѣар леаѣа даскалѣи лор се рѣндѣисѣ асѣпра воерѣлор къ воерѣи ши а дѣрегѣторѣлор. Dar пѣ зрѣмѣ кѣпоскѣнд, къ къ ачѣест ашѣзѣмѣнт пѣ вор пѣтеа ста шкоалеле, фѣинд къ ера къ сѣпѣраре, ши воерѣлор се причѣиѣа сѣинѣеалѣ, ши къ сѣинѣвареа воерѣлор, ши пѣпѣтѣндѣсе скоате ванѣи ла време, пѣ липѣиа жалѣеле даскалѣи лор, ши вѣзѣнд domnia me къ се дѣ о причѣипѣ де стрѣкареа шкоалелор, ши фѣинд треѣвѣинѣѣ а се гѣсѣи алѣт кѣп де ашѣзѣмѣнт а шкоалелор маи дѣтѣеет ши стѣтѣторѣи, аѣ сокотѣт domnia me, лѣзѣнд вѣлагословѣnie ши дела сѣинѣидѣа са пѣринѣтеле мѣтрополѣтѣл църѣи ши а сѣинѣидѣи лор сале епѣскопѣи лор ши къ тот сѣатѣл пострѣ Dŕmnealor воерѣи чеи маѣи, аѣ алес, хотѣрѣнд ашѣзарѣеа шкоалелор де сѣаѣ фѣкѣт дѣ

тр'ачесташи кип. Фіинд къ пѣпъ ла ачеа време преодіи плѣтіа даше къте патрѣ галвені пе анѣ, доі галвені ла сѣнтѣ Георгіе ші доі ла сѣнтѣ Dimitrie, с'аѣ ертат даждѣа лор ка съ нѣ деа еі алтѣ дажде, фѣрѣ нѣмаі ктетеи галвен де преот ші де діакон, нѣмаі одатѣ дитр'ѣи ап шкоалелор, каре вані сѣі стрѣпгѣ сѣиңціа са пѣрпнтеле митрополитѣ, ші съ се плѣтаскъ лефіле даскалілор, ші дін вані че маі присосескъ дін лефіле даскалілор, дитѣшплѣндѣсе ла ачеа време, аиче ші рѣпосатѣа фѣрїчітѣа дитрѣ помепіре сѣиңціа са патриархѣа сѣнтѣлѣі мортѣнт кір Хрисантѣ, дѣпѣ черереа ші пофта сѣиңціеі сале с'аѣ орѣндѣит съ се деа о сѣтѣ де леі пе ап, ажѣтор ші сѣнтѣлѣі мортѣнт пентрѣ шкоалеле де аколо, ші алді вані че вор маі присосі съ фіе де ківірпїсала копїлор челор стрѣиі ші сѣрачі пентрѣ дѣврѣкъмїнтеа ші хрѣпа лор, каре ашѣзѣтѣнт с'аѣ дитрїт ші къ хрисовѣа Домніеі теле а нѣ се стрѣтѣта, ші ачеастѣ ашѣзаре фїинд сокотїтѣ къ вѣпѣ рѣндѣїалѣ нѣ ера а се да нїчі одатѣ смїнтеалѣ шкоалелор де врео зѣтїкпїре саѣ стрїкаре. Нѣмаі дѣпѣ mazilia поастрѣ вїинд фрателе пострѣ domnia са Константїн ввонд ші сокотїнд съ факѣ алт ашѣзѣтѣнт, фѣкънд рѣндѣїалѣ а се плѣті лефіле даскалілор дела вїестерїе, ші съ нѣ се маі сѣнере преодїи, къ о нѣдежде къ ва пѣтѣ вїрѣі вїестерїа, аѣ стрѣтѣтат ашѣзареа поастрѣ. Дар пе зрѣтѣ вїинд фрателе пострѣ Domnia са Іоан воевод ші вїестерїа дѣпѣ кѣт пѣрѣреа, се афлѣ къ тѣлте тревїнѣе, нѣ с'аѣ пѣтѣт плѣті лефіле даскалілор дела вїестерїе, ш'аѣ дат прїчїпѣ де стрѣтѣтареа шкоалелор. Чї акѣт дар шїлїнд Dvinezef de

am venit ші къ а трїеа domnie ла стрѣмошескъа скавпѣл пострѣ, ші черчетѣнд де рѣндѣл шкоалелор, н'ам сѣферїт а рѣтѣне орашѣа ачеста фѣрѣ шкоале де дѣвѣдѣтѣрѣ, че ам токнїт ші ам ашѣзат іарѣш ачеле патрѣ шкоале къ патрѣ даскалі прекѣт аѣ фост маі дѣпїнте, ші леафа даскалілор ам орѣндѣит іарѣшї дела преодїи ертѣндѣї пе дѣшїї де алте дѣждїи, съ деа еі нѣма тѣи галвен дитр'ѣи ап пентрѣ шкоалѣ, дѣсѣ зече потропїчі ла сѣнт. Георгіе ші зече потропїчі ла сѣнтѣ Dimitrie. Каре вані сѣі стрѣпгѣ сѣиңціа са пѣрпнтеле митрополитѣ че ва фї, ші дела сѣиңціа са сѣшї еа даскалі лефіле лор. Дѣсѣ даскалѣа чел таре еліпескъ 360 леї, ші ал доїле 120 леї, ші даскалѣа словенескъ 130 леї, ші чел ромѣпескъ 100 леї,*) ші ачешї вані пе жѣтѣтате съ лі се деа ла сѣнтѣа Георгіе ші пе жѣтѣтате ла сѣнтѣа Dimitrie, ші дін чеїмалді вані че маі присосескъ, тот пе рѣндѣїала че се фѣкъсѣ ші маі дѣпїнте . . . леї пе ап, съ се деа ла сѣнтѣа мортѣнт пентрѣ шкоалеле де аколо, ші съ се ківірпїсаскъ ші копїи чеї стрѣиї, сѣрачі, къ хрѣпѣ ші дѣврѣкъмїнте, пѣртѣнд де грїжѣ съ фіе ші ачестора тот дѣсшї сѣиңціа са пѣрпнтеле митрополит. Дѣсѣ че ва кѣпрїнде тревїнѣа копїлор челор стрѣиї ші сѣрачі, къ їзвод господ. съ се рѣндѣїаскъ сѣі деа сѣиңціа са, ші съ факѣ кътаре ші шкоалелор, лѣнд сама даскалілор де дозѣ орї дитр'ѣи ап, къ че фел де сїлїнѣ се поартѣ аспра дѣвѣдѣ-

*) Сѣрак ромѣнїст, тѣ аї фост агѣтеа зечїмї де анї стрѣиї кїар дѣ патриле тале.

тѣреі копіімор, ші фіешкаре копіа кѣм се
 двадцѣ ші ла че се спореце; даторіа
 сѣндіей сале съ фіе а черчета ачестеа тоа-
 те ші але ашѣза. Дпсѣ сокотіндѣсе кѣ
 взеле цінѣтѣрі фінд депѣртате, пѣ пот а
 ажѣпце тоді лѣкѣиторіі кѣ копіі лор ла
 шкоалеле дела Іаші, ші маі въртос чеі
 сърачі фѣрѣ пѣтіндѣ, ші пентрѣ ка съ се
 кѣпріндѣ, съ се дпѣртінеаскѣ тоді де а-
 чеастѣ мілѣ, с'аѣ сокотіт ла треі епіско-
 піі а дѣреі, съ се маі ашезѣ треі шкоа-
 ле словенѣщі ші ромѣнещі, ла тріі е-
 піскопіі, ла Роман, ші ла Рѣдѣѣці, ші ла
 Хѣші, пентрѣ каре съ айѣ пѣртаре де грі-
 жѣ сѣндііле сале епіскопіі а гѣсі даскалі
 двѣдѣці ла словеніе ші ла ромѣніе, орі
 діа чеі ешіді діа шкоалеле дела Іаші, орі
 дінтр'амді ші съ ашѣзѣ ла фіеце-каре е-
 піскопіе кѣте о шкоалѣ де двѣдѣтѣра
 копіімор, ші ачеі треі даскалі ла ачеле
 треі шкоале съ фіе даторі а се сілі кѣ дв-
 вѣдѣтѣра копіімор, аѣта кѣ сѣрѣвіа кѣт
 ші кѣ ромѣніа, ші леафа лор с'аѣ рѣндѣіт
 кѣте 70 де леі ла даскалі пе ап, каре вані
 съ еа пе жѣмѣтате ла сѣпѣтѣл Георгіе
 ші пе жѣмѣтате ла сѣпѣтѣл Дімітріе. Дп-
 сѣ сѣндіа са пѣрінтеле мітрополітѣл сѣі
 деа ачеі вані діа ваніі преодімор че аратѣ
 маі сѣс, ла тѣна епіскопімор, ші епіско-
 піі съ плѣтеаскѣ даскалімор, ші ачеі да-
 скалі съ айѣ ші скѣтеалѣ де вірѣл вісте-
 ріей, пічі тп ван съ пѣ деа, пѣтаі еі съ
 пѣзаскѣ слѣжѣва лор, гріжіндѣсе де двѣ-
 дѣтѣра копіімор, ші іарѣш сѣндііле сале
 епіскопіі съ факѣ неконтенітѣ черчетаре
 шкоалелор, адесе лѣндѣле сама кѣм дв-
 вадѣ копіі ші ла че се спореск, ка ші
 даскалі съ се сілеаскѣ ші копіі съ се про-
 копсаскѣ кѣ двѣдѣтѣра лор. Іар пріві-

торіѣ ші запчіѣ кѣ пѣтереа Домніей а се
 пліні ачеста тоате съ фіе Дѣтнеалѣ вел
 вістернікѣл, ші кѣнд с'а пліні апѣл сѣ айѣ
 а леа сама ачестор вані, че тнде с'аѣ кел-
 тѣіт ші че аѣ рѣмас, ші ізвод лѣтѣрїт сѣ
 арѣте ла домніе. Чі дар прекѣт с'аѣ а-
 шезат рѣндѣіала ачестор шкоале, съ стеа
 пемѣтате ші пестрѣмѣтате, іар чіне с'ар
 іспіті а сѣѣтѣі дптр'амт кп ка съ мѣте
 ші съ стрѣмѣте ачеастѣ поманѣ че с'аѣ
 фѣкѣт де фолосѣл овѣіей, каре іасте ші
 подоава дѣреі ші кѣ одіхна ші пестѣпѣ-
 рареа ші а воерімеі, ші кѣ одіхна прео-
 дімор, ліпсіндѣсе де ачеа даждіе че да маі
 дваніте, ші фѣрѣ пагѣва дѣреі ші а ві-
 стеріей, чіне ва дпдрѣснї а се атінде де
 стрікареа ачестѣі ашезѣмѣт, ші дінтрѣ
 акѣрѣеа прічїпѣ се ва ліпсі ачест ізвор
 фолосіторіѣ, орі Домн ва фі, орі воеріѣ
 сѣѣтѣиторіѣ, тпї ка ачеіа съ айѣ влѣстѣ-
 тѣл сѣндімор пѣрїнді челор 360 а сово-
 рѣлѣі а тоатѣ лѣтеа дела Нікееа ші де аї
 пострі патрѣ а дѣреі сѣндіі архіереі каре
 с'аѣ іскѣліт маі жос, ші шіде пої де тоді
 каріі с'аѣ іскѣліт маі жос ка де тп совет,
 съ фіе даці апатемеі. Ші дптерім хрі-
 совѣл ачеста дптѣі кѣ а поастрѣ дпкре-
 дінгаре Ної Грігоріе Гіка ВВ. ші кѣ а
 преа ізвіді фіімор Домніей меле Скарлат
 ші Матеіѣ, ші кѣ тот сѣатѣл пострѣ воє-
 ріі діванѣлѣі Домніей меле; Костаке Ра-
 зѣл вел ворнік де цара де жос, і Радѣл
 Раковїцѣ вел ворнік де цара де сѣс, і
 Георгіе хатман, і Пѣркѣлав Сѣчевїі, і А-
 рістархо Хрісоскѣлеос вел спатар, і Іанаке
 Хрісосколео вел пост., і Дѣмітрашко Кал-
 машѣл вел ван, і Дѣмітрашко Пѣладіе вел
 пахарн., і Васіліе Росет вел вістернік, і Іліе
 Костаке вел столн., і Васіліе Разѣл вел ко-

*)

mic. Ші пентрѣ маї маре дитемеереа ші дикредіндареа, ам порзочіт чінстітелві ші кредінчюсълві воерълві пострѣ Dmіcale Candѣл Стърза вел логофѣт, ка съ скріе ші а поастрѣ печете съ пѣе. Ші с'аѣ скріс хрісовѣл ачеста аіче дн орашѣл Іашілор, дн атріеа Domnie а Domnieі меле de Georgie Вравіе логофѣт de таіпѣ. 7256 Декемврие 25.

(Фрмеазѣ патрѣ іскълітѣрї а епіскопілор ші зече а воерілор, афарѣ de ачеа а Domnѣлві Гіка.)

(Ва зрма.)

Р Ж А.

(Новелъ въльдеанѣ.)

Дпаінте кѣ 30 de ані се афла дн сатѣл П. о фечеоарѣ, пе кареа патѣра аѣ днзестрато пѣзѣмаї кѣ тоате дарѣрїле трѣпещї днпѣрѣндзї о рарѣ фрѣтсеадѣ, чї шї кѣ челе свѣлетещї джндзї шї о дрѣгълъшіе атѣт кѣвїічїоасѣ кѣт шї плѣкѣтѣ. Пѣрїндїї еї de шї ераѣ оаменї сѣрачї плѣгарї, тотѣшї се фѣкѣрѣ днсетпацїї прїп фрѣтсеада фїічей лор пѣ пѣмаї дн вѣчїеле сате, чї шї дн тот Бѣнатѣл. Възѣтаї пре Рѣжа чеа фрѣтмоасѣ, кѣпошїї пре Рѣжа чеа фрѣтмоасѣ дїп П.? ера днтрѣвареа de овѣце. Съ фїм ертацїї а звѣрѣвїї пре ачѣаста фрѣтмоасѣ фечоарѣ, днкѣт адекѣ се поате звѣрѣвїї о астфелїѣ de фрѣтсеадѣ рарѣ прїп кондеїѣл морт. Рѣжа ера de статѣрѣ маї мѣлт палтѣ декѣт мїжлочїе, свѣдїре вїне крескѣтѣ, кѣ пѣрѣл пегрѣ, фаца алѣѣ кам оакешѣ, образеле рѣмене, окїї пегрї, цѣпеле лѣпцїї пегре, спрѣлчѣне пегре трасе, гѣра еї се тѣрѣцїеа de

дѣѣ възе пѣрпѣрїї, шї днкїеа дѣѣ шїрѣрї de дїндї алѣї ка маргарїтарїѣл, пасѣл, върѣвїа потрївїте, грѣмазѣл плїп алѣї ка лаптелѣ, пентѣл волтїт, мѣлнї шї пїчїорѣл пїчїї потрївїте, кѣ зп кѣвѣнт патѣра аѣ арѣтат дн Рѣжа, кѣткѣ еа ла днпѣрѣдїеа дарѣрїлор сале пѣ кавтѣ пїчїї ла ранг, пїчїї ла старе, пїчїї ла авѣдїе. Портѣл еї ера нацїонал въльѣденеск, адекѣ опреѣе кѣ чїѣкѣрї, днчїнсѣ кѣ върѣчїрѣ, кѣтеаша de цїолцїѣ косѣтѣ кѣ фїр шї кѣ пѣї, че Рѣжа кѣ зп deосевїт гѣст ле шїїа лѣѣра шї днтокмї пе трѣп; чїсте пѣрта рошїї. — Серїтанѣ Рѣжа! патѣра те аѣ днзестрат кѣ чеа маї маре фрѣтсеадѣ, ка съ те адѣкѣ ла перїре, дїаѣ дат окїї днфокацїї, ка съ апрїнзї лѣтмеа кѣ еї, пѣртаре дрѣгълашѣ, ка съ те поатѣ амѣцїї рѣл, інімѣ кѣратѣ, ка съ кѣрезї вїкленелор пѣлѣчїрї, мїнте зшоарѣ, ка съ те дншелї днсѣдїї пе тїне.

Фїреѣе кѣ дѣпѣ че Рѣжа ера атѣт de фрѣтмоасѣ, авеа шї мѣлцїї днкїнѣторї, шї аша пїчїї ініма еї пѣ пѣтѣ рѣмѣнеа пемїшкѣтѣ, еа се аморѣ днтрѣп фечор дїп сатѣл еї апѣтме Пѣтрѣ. Ачѣеста de шї пѣ ера невреднїк de джнса, тотѣшї пѣ авеа пїчїї о пѣдежде а пѣтѣа дндѣплека пе пѣрїндїї Рѣжеї, ка съ ю deа de невасть, фїїнд кѣ ел вїне шїїа воѣа а да пе фїїкѣса дѣпѣ Трѣїлѣ фечорѣл зпзї вѣчїп а лор, каре ера кѣ вазѣ маре дн сат шї кѣ мѣлт маї авѣт декѣт Пѣтрѣ, пе каре дн алеасѣ ініма Рѣжеї, шї токма дн мїнѣтѣл ачѣла, кѣнд Пѣтрѣ ажѣторат de о невасть авѣ днтѣлнїре таїнїкѣ кѣ Рѣжа, шї дїспѣсе, кѣткѣ джнсѣл есте гата а пѣрѣсї маї вїне локѣл пацѣрїї сале, шї а лѣа лѣтмеа дн кап, декѣт а vedea пе Рѣжа, пе кареа ел іѣѣеа кѣ атѣта фервїндеалѣ, неваста

алтѣа. Рѣжа дѣлѣ дѣн партеа са десѣ- шѣрѣ дѣаинтеа аморезѣлѣ съѣ Пѣтрѣ нѣ фѣрѣ о фѣртѣкѣтоаре смереніе шѣ челе маї адѣлѣчї креѣурѣ а інімеї сале, шѣ дѣ спѣсе кѣрат кѣт де таре дѣ іѣвѣще, кѣт- кѣ еа нѣмаї пѣнтрѣ дѣнѣл тѣѣеце, шѣ есте гата а адѣче орї че жертѣ пѣнтрѣ дѣнѣл дѣлѣт ва рѣвда вѣна кѣвїнѣцѣ, нѣмаї се рѣтѣѣе ла дѣнѣса. Пѣтрѣ не маї дѣдоіндѣсѣ акѣта де адеѣвѣрата аплекаре а Рѣжеї кѣтрѣ дѣнѣл, кѣпетѣ а фї акѣ- та тїмпѣл чел маї вѣн а дѣскоперї іѣвїтеї сале планѣл, кѣ каре дѣтѣла дѣкѣркат спре ашї ажѣнѣе дорїтѣл скоп. „Рѣжа! іѣвїта теа,“ зїсе ел, „дакѣ тѣ ещї гаѣа а адѣче орї че жертѣ пѣнтрѣ мїне, че нѣ ар фї дѣ конѣра вѣнеї кѣвїнѣе, іатѣ еѣ те сѣѣ- тѣеск сѣ фачем шѣ пої че фак атѣда тї- перї дѣ Бѣнат ла аша дѣнѣрѣїрѣрї, сѣ фѣїїм адекѣ дѣ Г. ла попа, шѣ шѣзѣнд аколо треї патрѣ сѣнтѣтѣлї аскѣшї, сѣл рѣгѣт сѣ не кѣнѣне фѣрѣ сѣ шїе шѣ сѣ азѣл пѣрїнѣї тѣї, нѣмаї ачеста есте дрѣ- тѣл, не каре пѣтем ажѣнѣе дорїтѣл скоп фѣрѣ вѣтѣтареа вѣнеї кѣвїнѣе.“ Рѣжеї де шѣ се ведеа ачеста план атѣта де о- вїчнѣїт дѣ Бѣнат дѣнѣре сѣтенї, фѣарте потрївїт скопѣлї пропѣс, тотѣшї неїно- вата са інітѣ нѣ о лѣсѣ ка сѣ се дѣво- іаскѣ кѣ ел, кѣчї сѣ темѣа сѣ нѣї пѣте- зѣ пѣртареа вѣнѣ че о аѣеа пѣлѣ акѣта. „Іѣвїтѣл теѣ Петре!“ рѣспѣсе еа, „еѣ сѣнт гата прекѣт дїам зїс маї пайнте, адї адѣче орї че жертѣ потрївїтѣ кѣ вѣ- на кѣвїнѣцѣ, апої де шѣ планѣл тѣѣ нѣ мї се веде а фї кѣ тотѣл дѣнѣпротїва ачестеїа, фїїнд ла пої атѣт де овїчнѣїт, тотѣшї, еѣ нѣ тѣ пот дѣвої кѣ тїне а фѣїї дѣ Г. ка сѣ нѣ мї се пѣтезѣл кѣт де пѣїїн фѣчо-

рїа, чї те рог сѣ аї пѣїїнїкѣ рѣвдаре пѣ- нѣ че воїѣ ворѣ еѣ деспре ачѣста кѣ пѣ- рїнѣїї теї, карїї нѣ вор алѣнга пре іѣвїта са фїїкѣ дела сїне рѣгѣндѣсѣ кѣ окїї лѣ- кѣрѣмошї сѣї деа пре ачѣла де вѣрѣват, не каре л'аѣ афлат де тѣлт ініма еї маї вред- нїк де дѣнѣса!“ — Сѣрїманѣ Рѣжа! кре- дїнда шѣ іѣвїреа та кѣтрѣ пѣрїнѣї есте дреанѣтѣ шѣ кѣвїнѣчїосѣ, шѣ аратѣ а та кѣ- ратѣ інітѣ, дѣсѣ пѣрїнѣїї тѣї аѣ хотѣрѣт алѣфелїѣ кѣ тїне, еї вреаѣ сѣ се дѣвогѣ- деаскѣ прїн тїне, еї вреаѣ сѣ се леѣе де о фамїліе аѣеасѣ, шѣ кѣ таре вазѣ дѣ сат, ка сѣ капете шѣ еї вазѣ, не еї іаѣ орѣїт прежѣдїцѣл, шѣ Рѣжа лор нѣ маї аре глас, еа есте хотѣрѣтѣ а фї жертѣва іѣвї- реї де славѣ дїеволещї, че аѣ фост де а- тѣтѣеа орї шѣ дѣнѣре оаменїї чеї маї де рѣнд сѣтѣлѣтѣра челор маї тѣлте тѣртѣрї кѣрѣнѣене!

Даѣеа се деспѣрдї Рѣжа де Пѣтрѣ, кѣнд шѣ фѣ кїематѣ дѣаинтеа пѣрїнѣїлор, карїї афларѣ таїніка еї дѣтѣлнїре кѣ Пѣ- трѣ токѣта дела ачѣеа неѣастѣ, не кареа аморезаїїї о дїнеаѣ де чеа маї дѣкрезѣтѣ а лор прїетѣпѣ. „Рѣжа!“ зїсе татѣ-сѣѣ серїос, „вѣчїнѣл пострѣ Тѣрїлѣ есте копїл вѣн, аре мошїоаре вѣнїчеле, касѣ де зїд кѣ кош де пїатрѣ, аре шасе вої де жѣг, каї, вачї, ої, кѣ тѣн кѣвѣнт тоате челе тре- вѣнїчїосѣ, пѣрїнѣїї лѣї аѣ таре вазѣ дѣ сатѣл пострѣ, сѣнт оаменїї чїнѣстїдї шѣ вреѣ сѣ те іае не тїне де неѣастѣ дѣпѣл вїкѣл лор фїї, шѣ апої дѣпѣл че пої не дїнем де порочїреа чеа маї таре а не кѣскрї кѣ дѣтѣнеалор, пої лѣам шѣ фѣгѣдѣїт тѣлѣа та шѣ кѣпоскѣндѣте не тїне кѣ шїї аскѣл- та де порѣнѣїле пѣрїнѣїлор тѣї, н'аѣем тѣреїнѣцѣ а те маї дѣнѣреѣа, дакѣ вреї тѣ сѣ іаї не Тѣрїлѣ де вѣрѣват.“

„Аша е вѣнчъ теѣ татъ,“ рѣспѣнсе Рѣжа кѣ о сѣиалъ тѣеастрѣ, лѣпѣдѣндъ кѣтѣтѣра ла пѣтѣнт. „Еѣ ам фост тот-деавна аскѣлтѣтоаре шѣ сѣнѣсѣ воѣѣ пѣрѣндѣлор теѣ; карѣѣ негрешѣт кѣмѣ воѣеск пѣтѣи вѣнеле, шѣ ка сѣ пѣ тѣ арѣт пѣчѣ акѣтѣ неаплекатѣ порѣнѣлор пѣрѣндѣлор теѣ, еѣ воѣз да тѣна, кареа аѣѣ фѣгѣдѣ-то Двоастрѣ лѣ Трѣилъ, дѣсѣ иѣтѣа теа пѣ о ва довѣндѣ пѣчѣ одатѣ, кѣчѣ ачеаста“ — ачѣ амѣдѣ Рѣжа скѣлдѣндѣшѣ тѣнѣгѣ-ѣошѣѣ окѣ дѣ рѣтѣрѣле лѣкрѣтѣлор, че кѣр-ѣѣ вале дѣ жос дѣн ѣзвоареле сале, шѣ иѣнѣдѣѣ овразеле, че ераѣ апрѣнсе де сѣиала фечореаскѣ.

„Тѣ пѣлѣнѣ Рѣжѣка теа,“ дѣчепѣ тѣтѣса, „пѣнтрѣ кѣ еѣчѣ проастѣ, шѣ пѣ шѣ преведеа че порочѣре те аѣеаптѣ. Трѣилъ есте вѣл ла татѣл сѣѣ дѣкѣ фоарте тѣпѣр, шѣ тѣ вѣѣ пѣтеа фаче кѣ ел чедѣ ва пѣлѣчае, апоѣ де шѣ пѣл вѣѣ ѣвѣ ла дѣчепѣт, тотѣшѣ вѣлѣндъ кѣ есте вѣл дѣ вѣѣ предѣѣ, шѣ ачеста предѣ се ва тѣтѣа кѣ вре-те дѣ адевѣратѣ ѣвѣре; везѣ вѣне кѣ ла фете тѣпере иѣтѣа тотъ звоарѣ фѣрѣ сѣ шѣѣ дѣпѣ чѣне, дѣсѣ дакѣ се маѣ кок, еле вѣд лѣтѣа кѣ алѣѣ окѣ, шѣ шѣѣ алѣфелѣѣ сѣ шѣ аѣеарпѣ дѣтрѣнса.“ — Аша е тѣѣкѣдѣ“ рѣспѣнсе Рѣжа пѣлѣ де дѣѣошѣѣ, „аша е тѣѣкѣдѣ, дѣсѣ фѣѣеде-каре ом аре иѣтѣа са, шѣ ачеста се коаче де тѣлте орѣ шѣ пѣре, де шѣ коажа, че о аконере араѣтѣ чел маѣ таре лѣстрѣ шѣ фѣрѣчѣре. Ынде пѣ е иѣтѣа дѣндѣстѣлатѣ, аколо есте дѣкѣѣватѣ чеа маѣ таре тѣѣлошѣѣ шѣ де ар фѣ вѣлага (авѣѣѣѣ) кѣтѣ ам зѣче сѣ о тѣпѣлѣнѣче кѣ лѣнѣтѣра, пѣ фолосеѣе пѣтѣка, кѣчѣ вртѣрѣле еѣ сѣнтѣ прекѣтѣ не аѣ дѣвѣдѣатѣ мѣѣ де пѣлде: пѣдѣндѣстѣлареа, сва-

да, вртѣлѣ шѣ сѣѣ кѣдѣреа ла довѣтѣѣ, дакѣ пѣ не спрѣжоапѣ вѣртѣтеа, сѣѣ тѣпѣка пѣтѣтѣ, дѣрѣпѣнѣареа сѣлѣтѣдѣѣ, шѣ тоар-теа тѣмпѣрѣ, дакѣ не тѣрѣнѣеѣе вѣртѣтеа. Вѣртеле иѣтѣѣ пѣ се вѣндѣкѣ пѣчѣ одатѣ. — Адевѣрат кѣ Трѣилъ есте копѣл вѣл, дѣсѣ ел е дѣкѣ шѣ преа тѣпѣр шѣ пѣ се потрѣвѣеѣе кѣ тѣне, кареа сѣнтѣ кѣ 5 аѣѣ маѣ вѣтрѣнѣ. Обѣѣѣл а дѣсѣра фечорѣѣ не вѣрѣнѣчѣ шѣ а ле лѣа пѣвесте маѣ вѣтрѣнѣе дѣкѣтѣ еѣ шѣ маѣ пѣтерпѣче, пѣтѣи ка сѣ аѣѣ пѣрѣндѣѣ лѣкрѣтѣоаре харпѣче дѣ ка салор, сѣѣ лѣдѣтѣ кѣ адевѣратѣ фоар-те таре дѣ Бѣнат, дѣсѣ шѣѣ кѣтѣ не пѣвестеа докторѣ ѣла, кѣ ачеста обѣѣѣѣ пѣ ар фѣ вѣл, шѣ кѣ дѣрѣпѣнѣареа тѣлтор фѣтѣлѣѣ сѣтѣѣѣ се траѣе пѣтѣи дѣн ел. Трѣилъ пѣ предѣеѣе алѣа дѣ тѣне дѣкѣтѣ фѣрѣт-сеѣа че дѣ каде таре дѣ окѣ; фѣѣндѣ дѣсѣ ачеста треѣтѣоаре дѣтѣ е фѣрѣкѣ сѣ пѣѣ треакѣ кѣ дѣнса шѣ ѣвѣреа кѣтрѣ тѣне, шѣ иѣтѣеле поастре пѣ се вор апрѣѣѣѣ пѣчѣ одатѣ.“

„Тоате ачестеа, че ле ворѣѣѣѣ тѣ аша де дѣвѣдѣат, пѣ сѣнтѣ дѣла тѣне фѣѣка теа,“ стрѣгѣ татѣ-сѣѣ. рѣстѣндѣсѣ. „Пѣтрѣл есте шѣрѣкапѣл, каре дѣѣѣ дѣвенѣнат иѣтѣа шѣ дѣѣѣ пѣвѣнѣтѣ капѣл; дар че вреѣ тѣ се фачѣ кѣ мѣшѣлѣл ачела, каре пѣчѣ ка-сѣ вѣнѣ пѣаре шѣ каре те дѣваѣѣѣ се фѣѣѣ кѣ дѣнса дѣ Г. шѣ сѣ те кѣѣѣнѣ пре а-скѣнсе, ка сѣ пѣ шѣѣмѣ поѣ шѣ не кѣтѣ фак фетеле челе че пѣ аскѣлтѣ де пѣрѣндѣѣ сѣѣ. Еѣ ам датѣ ворѣа вѣѣнѣлѣѣ сѣ тѣлѣ фак кѣскрѣ, шѣ ачеста аша рѣтѣнѣ.“

Авѣѣндѣ Рѣжа кѣвѣнтѣеле ачестеа ста пѣрѣнѣтѣ ла пѣтѣнтѣ фѣрѣ пѣчѣ о мѣшка-ре, овразеле еѣ се пѣлѣрѣ шѣ о аѣеѣеа-лѣ дѣ лѣѣ сѣмѣѣрѣле тоате, кѣ атѣтѣа маѣ

таре, кѣ кѣт причепѣ кѣ есте вѣдѣтъ токма де ачеа персоанѣ, кѣреѣа дѣкса дѣшѣ дѣкредѣндасть тоате таѣнеле ѣнѣмѣ сале, шѣ ка съ пѣ деа пѣрѣндѣмор съѣ нѣчѣ такар чеа маѣ мѣкъ вѣнѣзѣалъ дѣспре врео некѣвѣошѣе, еа гѣнѣгѣнѣ дѣвеа мѣшкѣнд вѣзеле: „дѣчеатѣ таѣкъ де а тѣ дѣфрѣпта аша аспрѣ, кѣчѣ еѣ те аскѣлт, тѣ съ пѣп воѣеѣ тале дѣ тоате шѣ воѣѣ плека дѣпѣ Трѣмѣлѣ, спѣнеѣ съ вѣпѣ съ тѣ пѣ дѣаскѣ.“ — „Вѣне фачѣ фѣѣка тѣеа,“ дѣченѣ ѣарѣш татѣ-съѣ маѣ домол, „поѣ vedem ѣарѣш пѣ Рѣжѣка поастрѣ дѣ тѣне, поѣ пѣ маѣ вѣнеле тѣѣ врем. . . .

Жѣоѣ венѣрѣ дѣпѣ овѣчеѣѣ пѣдѣиторѣѣ съ пѣдеаскѣ пѣ Рѣжа шѣ сѣмѣвѣтъ се дѣнѣ креѣнѣнда (логодна); ракѣл кѣрѣеа ка апа, вѣкѣмѣле (плѣще дѣподѣвѣте) се кѣрѣеаѣ дѣн тѣпѣ дѣн тѣпѣ, шѣ аша се ѣспрѣвѣ креѣнѣндареа, фѣрѣ съ фѣе дѣтреват чѣнева пре тѣнерѣ, вреѣ-се зѣл пѣ алѣл; дѣсъ ачеааста пѣ е нѣчѣ овѣчеѣѣ дѣ Бѣпат, кѣчѣ есте кам дѣстѣл дакъ кѣскрѣѣ, вѣчѣнѣѣ, прѣтенѣѣ шѣ де тѣлте орѣ шѣ попа траг дѣ воѣѣала дѣн вѣкѣмѣле кѣ ракѣѣ, шѣ кѣ кѣт есте маѣ тѣлт ракѣѣ, кѣ атѣта есте маѣ вѣпѣ дѣ воѣѣалѣ, шѣ маѣ порокошѣ тѣнерѣѣ.

Дѣпѣ дѣкъ септѣмѣнѣ се дѣнѣ шѣ пѣпта шѣ дѣпѣ че се оспѣтарѣ оспѣдѣѣ де пѣпѣтѣ дѣпѣ овѣчеѣѣ дѣн ка са сокрѣлѣѣ мѣк, плекарѣ кѣтрѣ сеарѣ а дѣче пѣ Рѣжа ла ка са мѣрѣлѣѣ, вѣнде дѣ ѣдѣптаѣ сокрѣ марѣ кѣ чѣна, стѣагѣрѣ рѣдѣкате, кѣлѣрѣдѣ дѣ тречерѣ вѣ кѣрѣѣделе пѣ тоате вѣдѣмѣле, кѣпѣтрѣ шѣ зрѣзѣрѣ пѣ лѣпсѣрѣ нѣчѣ ачѣ. Рѣжа ера дѣ кѣлѣторѣѣ ачеааста аконорѣтѣ пѣ кап, пѣ кѣт чере овѣчеѣѣл шѣ кѣт зѣк вѣлѣдѣанѣѣ, ка съ пѣ vadѣ дрѣмѣл дѣндѣрѣпт ла пѣрѣндѣѣ съѣ, каре есте пѣптрѣ пѣваста тѣпѣрѣ

пѣпѣ атѣнѣеа опрѣт, саѣ кѣт дѣ зѣк легат, пѣпѣ кѣнд вѣн пѣрѣндѣѣ мѣрѣсеѣ, саѣ кѣскрѣѣ мѣчѣ ла ка са кѣскрѣмор марѣ шѣ астѣелѣѣ дѣслеагѣ ѣарѣш дрѣмѣл. Bezѣ вѣне кѣ нѣчѣ атѣнѣѣ пѣ поате лѣпсѣ ракѣѣл, шѣ тоате ачѣстеа овѣчеѣе се вѣд а авѣеа тѣмѣѣл пѣмаѣ аколо, ка съ се деа маѣ тѣлт прѣлежѣ ла вѣдѣѣ. Дѣпѣ че ажѣпсерѣ ла ка са мѣрѣлѣѣ, сокрѣл маре ешѣ пѣпѣ ла поартѣ дѣпаѣнтѣа мѣрѣсеѣ, кареа се погора дѣн кѣрѣѣд, кѣ дѣкъ стѣкле де вѣн дѣн тѣпѣ, шѣ 2 пѣте свѣт сѣоарѣ, шѣ дѣпѣ че сѣрѣзѣтѣ пѣ мѣрѣеасть, шѣ ачеааста сокрѣлѣѣ еѣ тѣпѣла, дѣ дѣте стѣкеле кѣ вѣн дѣн тѣпѣ, шѣ пѣтеле сѣвѣсѣоарѣ шѣ рѣдѣкѣндѣо о дѣнтоарѣ съ де трѣѣ орѣ, шѣ о пѣсъ пѣ пѣнѣза кареа ера дѣтѣпѣ съ дѣла прагѣл портѣдѣѣ пѣпѣ дѣн касѣ, пѣ кареа Рѣжа дѣтрѣ дѣн ка са сокрѣмор дѣтре зѣрѣрѣ шѣ стрѣгѣрѣ пѣ кѣт е овѣчеѣѣ ла сѣтенѣ маѣ авѣдѣѣ. Апоѣ оаспѣдѣѣ дѣченѣтрѣ ла жоѣ шѣ ла тѣпѣкѣрѣ шѣ вѣтѣрѣ, че ераѣ де прѣсос. — Dimѣнеада vedeаѣ пѣ тоате вѣдѣеле оаспѣдѣѣ де пѣпѣтѣ дѣпѣрѣндѣнд ракѣѣ дѣлче дѣпѣ овѣчеѣѣ шѣ зрѣндѣ порѣчѣре тѣнерѣмор. Кѣ кѣт сѣ vedeа о вѣселѣе овѣдеаскѣ пѣсте тоате фѣеделе оаспѣдѣмор, кѣ атѣта ера маѣ тѣпѣчѣтѣ ѣнѣма Рѣжеѣ, кареа де дѣрѣре маѣ плѣспѣѣа фѣрѣ съ кѣтезе а'шѣ фаче лок дѣ афарѣ. Ох, дрѣгѣлашѣ Рѣжа! ѣнѣма та се коаче кѣ дрѣптѣл, кѣнд тодѣ дѣдѣ зрѣазѣ порѣчѣре, тѣ шѣ патѣма та аскѣпѣсъ, шѣ аѣ дорѣ съ шѣ се фрѣпѣгѣ ѣнѣма, еа дѣсъ пѣ се фрѣпѣе, кѣчѣ зрѣсѣта ѣаѣ крѣдѣат алте патѣмѣ маѣ крѣпѣене.

Дѣтрѣ ачеаа Пѣтрѣ каре алѣфѣлѣѣ ера зѣ воѣнѣк вѣлѣнд дѣсъ фѣрѣ фѣрѣкъ шѣ фѣартѣ сѣндѣитор, кѣ стѣпѣпѣрѣмѣпѣт фѣокос, зѣшор мѣшкѣтор шѣ грѣѣ де дѣмерѣт, вѣлѣнд плѣпѣл сѣѣ ѣнѣчѣѣт шѣ пѣ ѣвѣта са Рѣжа

Дн брацеле алтѣа, клочеа дн пѣнтѣл съѣ
 зп план де рѣсвѣнаре, каре кѣ атѣта кре-
 щеа маї таре, кѣ кѣт щѣа кѣ Рѣжа фѣ сѣ-
 литѣ де пѣрѣнѣдѣ а плека дѣпѣТрѣлѣ. Дрепт-
 ачееа ел кѣзта орѣ кѣт съ се днтѣлнеаскѣ
 кѣ Рѣжа, шѣ сѣ шѣ десфакѣ дн прѣвѣнда а-
 чеаста ипѣта. Сърѣштане воїниче! ипѣта та
 сѣаѣ копт шѣ чере рѣсвѣнаре, тѣ днсъ пѣ
 гѣндешѣ кѣ прѣп ачеаста дѣдѣ адѣче стрѣ-
 каре шѣ цѣе, шѣ челѣи не кареа тѣ аша де
 днфокат ѣзвѣдѣ. Нѣ те аѣ днвѣдѣат пѣл-
 деле мѣлтор астѣелѣз де непорочѣдѣ, кѣт-
 кѣ ачеста пѣ е дрѣмѣл а дѣдѣ днплѣни дорѣл,
 пѣ шѣ тѣ кѣ нестрѣмѣтателе лѣдѣ пѣ дес-
 вѣновѣцеск аплекѣрѣле ипѣтеї, чѣ чер рѣсплѣ-
 тѣре сѣнѣце пѣнтрѣ сѣнѣце, кап пѣнтрѣ кап.
 Днфоката та ѣзвѣре кѣтрѣ дрѣгѣлаша Рѣ-
 жѣ те десвѣновѣцеще днпѣнтеа оаменѣлор,
 челор че сѣмт шѣ аѣ сѣмѣтѣт вреодатѣ пѣ-
 тереа фокѣлѣї де амор, пѣ днсъ шѣ днпѣн-
 теа мортѣлѣї, каре не днвадѣ съ потолѣм
 фокѣл, че не апринде сѣмѣдѣрѣле кѣ патѣмѣ
 шѣ сѣл сѣзвѣнем трѣзвѣналѣлѣї мѣнѣдѣї.

(Ва зрѣта.)

КѢВѢНТЕЛЕ ДЕШЕРТЕЧѢНИ.

(Дѣпѣ Шѣллер.)

Трѣї кѣвѣнте азѣїм мѣлѣт кѣтпѣнѣтѣре
 Дн гѣрѣле челор вѣнѣї, ш' ачелор маї вѣнѣї.
 Еле сѣпѣ дндешерт, свѣт нелѣкрѣтѣре,
 Нѣчѣ ажѣтѣ ла вѣтрѣнѣї, нѣчѣ ла чеї маї жѣнѣї,
 Нѣрѣсѣт ѣ фрѣнѣдѣлѣ вѣдѣї шѣ 'н нѣмѣк се дѣче,
 Пѣнѣ кѣнд алеарѣгѣ, омѣл зѣмѣре сѣ апѣче.

Пѣнѣ кѣнд ел креде 'н тѣмѣлѣ кѣ зорѣ азѣрѣте,
 Зѣнде дрѣнтѣл, зѣнде вѣнѣл ва фѣ днпѣгѣтор,

Дрептѣл. вѣнѣл дн вѣчѣ свѣт лѣнтѣї менѣте.
 Нѣчѣ ва сѣвѣзѣчѣ лор кѣндѣва рѣлѣ коптрѣтор,
 Шѣ де пѣл днпѣчѣї тѣ лѣвер дн аер, тѣї креще
 Не пѣмѣнт пѣтере позѣ, шѣ се днтѣрѣще:

Пѣнѣ креде кѣ форѣтна чеа мѣлѣт незѣндѣ,
 Ва ажѣнѣце челѣї повѣл кѣндѣвѣа се зѣнѣ —
 Сѣнѣгѣр челѣї рѣѣ зрѣмѣазѣ кѣ фадѣл зѣмѣндѣ;
 Нѣ ѣ ачелѣї вѣнѣ пѣмѣнѣтѣл, шѣ нѣчѣї кѣнд ва фѣї.
 Ел ѣ зп стрѣїн аїче, ел д'аїчѣї се дѣче,
 Шѣ шѣї кѣзѣтѣ касѣ маї вѣнѣл, че дн вѣчѣї стрѣлѣче

Пѣнѣ креде, к' адевѣрѣл — ачеа таїн' зѣнѣк —
 Пѣмѣнѣтѣнѣї днцѣлѣдѣерѣї кѣндѣва с'о вѣдѣї, —
 Вѣлѣл еї нѣчѣї о мѣрѣндѣ мѣнѣл, пѣл рѣдѣкѣ,
 Ної а кѣдѣта цѣїм пѣта шѣї а сѣѣтѣї.
 Тѣдѣї днкѣїзѣї дн ресѣнѣнде спѣрѣтѣл кѣвѣнте,
 Дар чел лѣвер мерѣе, пасѣ дн вѣфор пѣнѣте.

Дѣчѣї сѣмѣдѣте сѣфлет повѣл днпѣ дешертечѣїне.
 Шѣї кредѣнда чеа череаскѣ цѣїнео не днфѣрѣнт,
 Че нѣчѣї ла зрѣкѣї врѣодатѣ, нѣчѣї ла окѣї се сѣнѣе,
 Тотѣш ачееаї фрѣзѣмосѣл, шѣї адевѣрѣл сѣлѣт!
 Нѣ ѣ афар', ачѣї незѣнѣл дѣпѣтѣ еа се сѣче;
 Еа ѣ 'нѣтѣне шѣї прѣп тѣне дн вѣчѣї се прѣдѣче:

Вѣлѣа.

Л и т е р а р.

Din Magazin für Geschichte, Literatur und
 alle Denk- und Merkwürdigkeiten Siebenbürgens,
 herausgegeben von Anton Kurz ешѣї де кѣрѣнд
 ачѣї дн тѣнографѣа Длѣї J. Gött мѣї а Ш-а вѣр-
 шѣрѣ. Ної не ачеаста ка шѣї не чѣле дѣѣ днп-
 тѣї о рекомѣндѣм тѣтѣрѣор ѣсторѣїлор. Кѣтѣва
 дѣсерѣтѣдѣї шѣї азѣмѣе трѣї а Длѣї graf Iosif Ke-
 menї шѣї алѣтеле а Длѣї Кѣрѣц пѣї есте ѣсторѣїк не
 каре сѣ пѣл ѣнѣрѣсѣзе. Тот ла D. Gött аѣ ешѣїт
 шѣї днпѣ Архѣва „Днсоѣїрѣї пѣнтрѣ кѣноащѣреа
 патрѣїѣї“ а Ш. вѣрѣшѣрѣ кѣ о парте днпѣ тавѣтеле
 Reutingergiane ѣнѣрѣсѣїтоаре пѣнтрѣ тодѣї рѣїмѣнѣї.